

だい
第

1

か
課

はたら
レストランで働いています

にほん い
日本に行ったら、したい仕事しごとがありますか？
ဂျပန်သို့သွားခဲ့လျှင် လုပ်ချင်သည့်အလုပ်ရှိပါသလား။

ひさ
1. お久しぶりです

Can-do+
01

ひさ
久しぶりにあ会った人ひととあいさつをすることができると。
မတွေ့တာကြာပြီဖြစ်သူနှင့် နှုတ်ဆက်စကားပြောဆိုနိုင်သည်။

1 **1** 会話を聞きましょう。

စကားပြောကိုနားထောင်ကြရအောင်။

▶ **2** 久しぶりに会った 2 人が、あいさつをしています。

မတွေ့တာကြာပြီဖြစ်သူ ၂ ဦး နှုတ်ဆက်စကားပြောနေကြသည်။

(1) はじめに、スクリプトを見ないで会話を聞きましょう。

①-③のイラストの 2 人は、どんな関係だと思えますか。a-c から選みましょう。

ပထမဦးစွာ စာသားကိုမကြည့်ဘဲ စကားပြောကိုနားထောင်ကြရအောင်။ ပုံ ① - ③ မှ ၂ ဦးသည် မည်သို့ပတ်သက်သည်ဟုထင်ပါသလဲ။
a-c ထဲမှ ရွေးကြရအောင်။

- a. 友だち သူငယ်ချင်း
- b. 先輩と後輩 စီနီယာနှင့်ဂျူနီယာ
- c. 知り合い အသိမိတ်ဆွေ

① 01-01	② 01-02	③ 01-03

(2) スクリプトを見ながら聞きましょう。

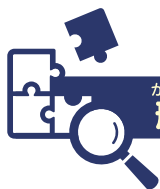
စကားပြောကိုကြည့်ရင်း နားထောင်ကြရအောင်။

① 01-01A : あ、お久し^{ひさ}ぶりです。B : お久し^{ひさ}ぶりです。A : お元^{げんき}気ですか？

B : はい。おかげさまで。

② 01-02A : あ、久し^{ひさ}ぶり。B : 久し^{ひさ}ぶり。A : 元^{げんき}気？B : うん。元^{げんき}気。③ 01-03A : あ、久し^{ひさ}ぶり。B : お久し^{ひさ}ぶりです。A : 元^{げんき}気？

B : はい。おかげさまで。

かたち ちゅうもく
形に注目

(1) 会話をもういちど聞きましょう。女の人は、a、b のどちらの形を使っていたか。

စကားပြောကို နောက်တစ်ကြိမ် နားထောင်ကြရအောင်။ အမျိုးသမီးက a နှင့် b တွင် မည်သည့်သဒ္ဒါပုံစံကို အသုံးပြုခဲ့ပါသလဲ။

① 01-01	a. 久し ^{ひさ} ぶり a. 元 ^{げんき} 気？	b. お久し ^{ひさ} ぶりです b. お元 ^{げんき} 気ですか？
② 01-02	a. 久し ^{ひさ} ぶり a. 元 ^{げんき} 気？	b. お久し ^{ひさ} ぶりです b. お元 ^{げんき} 気ですか？
③ 01-03	a. 久し ^{ひさ} ぶり a. 元 ^{げんき} 気？	b. お久し ^{ひさ} ぶりです b. お元 ^{げんき} 気ですか？

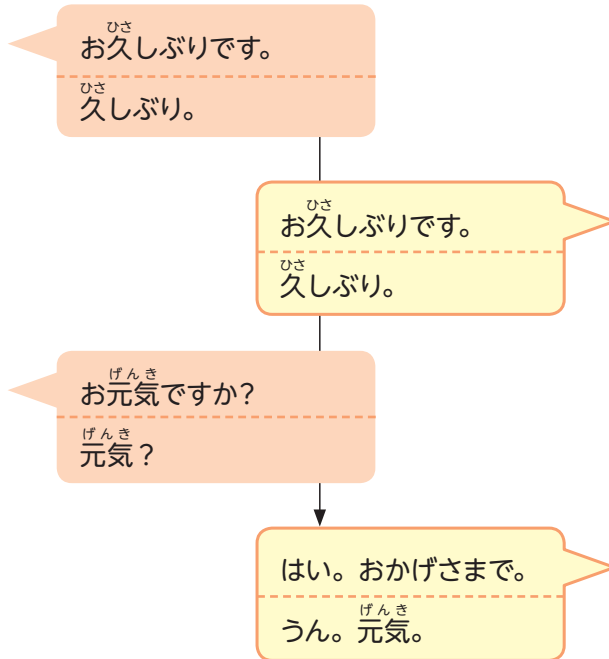
 どんな人に a を使いますか。どんな人に b を使いますか。 → **文法ノート ①**
မည်သူ့အား a ကိုအသုံးပြုပါသလဲ။ မည်သူ့အား b ကိုအသုံးပြုပါသလဲ။

(2) 形に注目して、会話をもういちど聞きましょう。 01-01 ~ 01-03

သဒ္ဒါပုံစံကိုသတိပြုပြီး စကားပြောကို နောက်တစ်ကြိမ် နားထောင်ကြရအောင်။

2 ひさ 久しぶりに ^あ 会った ^{ひと} 人にあいさつをしましょう。

မတွေ့တာကြာပြီဖြစ်တဲ့သူကိုနှုတ်ဆက်ကြရအောင်။

(1) 会話を聞きましょう。 (01-04) (01-05)
စကားပြောကိုနားထောင်ကြရအောင်။

(2) シャドーイングしましょう。 (01-04) (01-05)
နောက်ကထက်ကြပ်မကွာလိုက်ဆိုကြရအောင်။

(3) 友だち、先輩や先生、知り合いなど、相手を決めて、久しぶりに会ったという設定であいさつを
しましょう。
သူငယ်ချင်း၊ စီနီယာ၊ ဆရာ၊ အသိမိတ်ဆွေ စသည်ဖြင့် စကားပြောဖော်ကိုသတ်မှတ်ကာ မတွေ့တာကြာမှတွေ့ကြသည်ဆိုသည့် ပုံစံဖြင့်
နှုတ်ဆက်ကြရအောင်။

2. 日本に来てどのぐらいですか？

Can-do 02

身近な人に聞かれたとき、自分の近況を簡単に話すことができる。

ရင်းနှီးသည့်သူတို့မှမေးသည့်အခါ မိမိ၏လတ်တလောအခြေအနေကို လွယ်ကူသည့်အသုံးအနှုန်းများဖြင့် ပြောဆိုနိုင်သည်။

1 会話を聞きましょう。

စကားပြောကိုနားထောင်ကြရအောင်။

▶ 4 人の人が、自分のことを話しています。

လူ ၄ ဦးတို့သည် မိမိအကြောင်းကိုပြောဆိုနေကြသည်။

(1) 日本に来てどのぐらいですか。いつ来ましたか。a-d から選びましょう。

ဂျပန်ရောက်တာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။ ဘယ်တုန်းကရောက်ခဲ့တာလဲ။ a-d ထဲမှ ရွေးကြရအောင်။

- a. 半年 はんとし
- b. 1 年 ねん
- c. 先月 せんげつ
- d. 去年の 9 月 きょねん くがつ

	① 01-06	② 01-07	③ 01-08	④ 01-09
どのぐらい？ いつ？				

(2) もういちど聞きましょう。日本に慣れましたか。慣れた人には○を書きましょう。

နောက်တစ်ကြိမ် နားထောင်ကြရအောင်။ ဂျပန်မှာနေသားကျပြီလား။ နေသားကျပြီဖြစ်တဲ့သူကို အပိုင်းပိုင်းကြရအောင်။

	① 01-06	② 01-07	③ 01-08	④ 01-09
な 慣れた？				

(3) ことばを確認して、もういちど聞きましょう。 01-06 ~ 01-09

စကားလုံးများကိုဖတ်ပြီး နောက်တစ်ကြိမ် နားထောင်ကြရအောင်။

せいかつ 生活 လူမှုဘဝ | もう ပြီးပြီ | 慣れる နေသားကျသည် / အကျွမ်းဝင်သည် | ちょうど ကွက်တိ / တိတိ
 なんとか ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် / တစ်နည်းနည်းဖြင့် | まだ မ---သေး

かたち ちゅうもく
形に注目

(1) 音声を聞いて、   にことばを書きましょう。🔊 01-10

အသံကိုနားထောင်၍   တွင် စကားလုံးများကိုရေးကြရအောင်။

日本に来て、どのぐらいに   か？

1 年に   。

ちょうど半年   。

去年の 9 月に   。

先月、   。

❗ 「になります」と「(に)来ました」の前はどう違いますか。➡ 文法ノート ② ③

になります နှင့် (に) 来ました ၏ရှေ့တွင် မည်သို့ကွာခြားပါသလဲ။

(2) 形に注目して、会話をもういちど聞きましょう。🔊 01-06 ~ 🔊 01-09

သဒ္ဒါပုံစံကိုသတိပြုပြီး စကားပြောကို နောက်တစ်ကြိမ် နားထောင်ကြရအောင်။

(3) 聞いて言いましょう。

နားထောင်ပြီးပြောကြရအောင်။

【期間 အချိန်ကာလ】

つき 月 ∞ 🔊 01-11			
1 か月	いっかげつ	7 か月	ななかげつ
2 か月	にかげつ	8 か月	はちかげつ
3 か月	さんかげつ	9 か月	きゅうかげつ
4 か月	よんかげつ	10 か月	じゅっかげつ
5 か月	ごかげつ	11 か月	じゅういっかげつ
6 か月	ろっかげつ	12 か月 / 1 年	じゅうにかげつ / いちねん

ねん 年 နှစ် 01-12	
1年	いちねん
2年	にねん
3年	さんねん
4年	よねん
5年	ごねん
6年	ろくねん
7年	ななねん/しちねん
8年	はちねん
9年	きゅうねん
10年	じゅうねん

かこ じてん 過去の時点 အတိတ်ကာလ 01-13	
先週	せんしゅう
先月	せんげつ
去年	きょねん

2 **自分の近況を話しましょう。**
မိမိ၏လတ်တလောအခြေအနေကိုပြောကြရအောင်။

にほん き 日本に来て、どのぐらいになりますか？

ねん 1年 になります。
はんとし 半年 です。
くがつ き 9月 に来ました。

そうですね。
にほん な 日本に、もう慣れましたか？

はい、おかげさまで。
はい、なんとか。
まだ、ちょっと……。

- (1) **会話を聞きましょう。** 01-14 01-15
စကားပြောကိုနားထောင်ကြရအောင်။
- (2) **シャドーイングしましょう。** 01-14 01-15
နောက်ကထက်ကြပ်မကွာလိုက်ဆိုကြရအောင်။
- (3) **ことばをかえて、練習しましょう。**
စကားလုံးများကိုပြောင်းပြီး လေ့ကျင့်ကြရအောင်။
- (4) **日本にいる人は、自分のことを話しましょう。日本にいない人は、日本に住んでいるという設定で話しましょう。**
ဂျပန်နိုင်ငံတွင်နေသူက မိမိအကြောင်းကိုပြောကြရအောင်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင်မနေသူက ဂျပန်နိုင်ငံတွင်နေသည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် ပြောကြရအောင်။

3. 日本では何をしていますか？

Can-do 03

日本でしている仕事について、簡単に話すことができる。

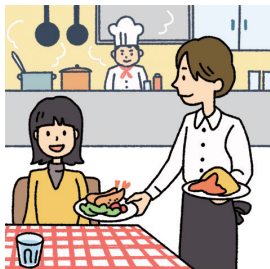
ဂျပန်တွင်လုပ်နေသည့်အလုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ လွယ်ကူသည့်အသုံးအနှုန်းများဖြင့် ပြောဆိုနိုင်သည်။

1 ことばの準備

စကားလုံးများကို ကြိုတင်လေ့လာခြင်း

【仕事】

a. レストランで働く

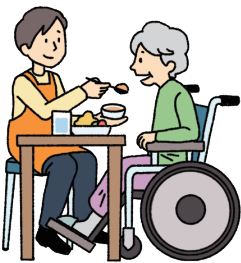
b. ホテルで働く

c. 工場で働く

d. 介護の仕事をする

e. 建設の仕事をする

f. 野菜を作る

g. 日本語学校で勉強する

h. 専門学校に通う

i. 主婦/主夫

(1) 絵を見ながら聞きましょう。🔊 01-16

ရုပ်ပုံကိုကြည့်ရင်း နားထောင်ကြရအောင်။

(2) 聞いて言いましょう。🔊 01-16

နားထောင်ပြီးပြောကြရအောင်။

(3) 聞いて、a-i から選びましょう。🔊 01-17

နားထောင်ပြီး a-i ထဲမှ ရွေးကြရအောင်။

2 ^{かいわ} ^き **会話を聞きましょう。**

စကားပြောကိုနားထောင်ကြရအောင်။

▶ ^{にほん} ^{にん} ^{ひと} ^{はな} **日本でしていることについて、6 人の人が話しています。**
ဂျပန်နိုင်ငံတွင်လုပ်နေသည့်အလုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ လူ ၆ ဦးစကားပြောနေသည်။

(1) ^{にほん} ^{なに} **日本で何をしていますか。1 の a-i から選みましょう。**

ဂျပန်နိုင်ငံတွင်ဘာလုပ်နေပါသလဲ။ 1 ၏ a-i ထဲမှ ရွေးကြရအောင်။

	① 01-18	② 01-19	③ 01-20	④ 01-21	⑤ 01-22	⑥ 01-23
^{なに} 何をしています？						

(2) ^き ^{しごと} ^{せいかつ} **もういちど聞きましょう。仕事や生活はどうですか。ア-クから選みましょう。**

နောက်တစ်ကြိမ် နားထောင်ကြရအောင်။ အလုပ်နှင့် လူနေမှုဘဝများက ဘယ်လိုနေပါသလဲ။ အ-ク ထဲမှ ရွေးကြရအောင်။

^{いそが} ア. 忙しい	^{たいへん} イ. 大変	^{つか} ウ. 疲れる	エ. まあまあ
^{たの} オ. 楽しい	カ. おもしろい	^{みんな} ^{しんせつ} キ. みんな親切	^{べんきょう} ク. 勉強になる

	① 01-18	② 01-19	③ 01-20	④ 01-21	⑤ 01-22	⑥ 01-23
^{しごと} ^{せいかつ} 仕事や生活は どう？						

(3) ^{かくにん} **ことばを確認して、もういちど聞きましょう。** 01-18 ~ 01-23

စကားလုံးများကိုဖတ်ပြီး နောက်တစ်ကြိမ် နားထောင်ကြရအောင်။

^{まいにち} **毎日** နေ့စဉ် / နေ့တိုင်း | ^{がくせい} **学生** ကျောင်းသား | **プログラミング** ပရိုဂရမ်ရေးသားခြင်း

かたち ちゅうもく
形に注目

(1) 音声を聞いて、^{おんせい き} _____ にことばを書きましょう。 01-24

အသံကိုနားထောင်၍ _____ တွင် စကားလုံးများကိုရေးကြရအောင်။

^{にほん} 日本では、^{なに} 何をして _____ か？

^{やさい つく} 野菜を作って _____。

^{かいご しごと} 介護の仕事をして _____。

^{こうじょう はたら} 工場働いて _____。

^{せんもんがっこう かよ} 専門学校に通って _____。

^{べんきょう} プログラミングを勉強して _____。

^{しごと} 仕事はどうですか？

とても _____ です。

みんな _____ です。

^{まいにち} 毎日、_____ です。でも、_____ です。

^{にほん} 日本でしていることを言うとき、^い ^{かたち} ^{つか} どんな形を使っていましたか。 → ^{ぶんぽう} 文法ノート ④

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် လုပ်ဆောင်နေသည်တို့ကို ပြောသည့်အခါ မည်သည့်သဒ္ဒါပုံစံကို အသုံးပြုခဲ့ပါသလဲ။

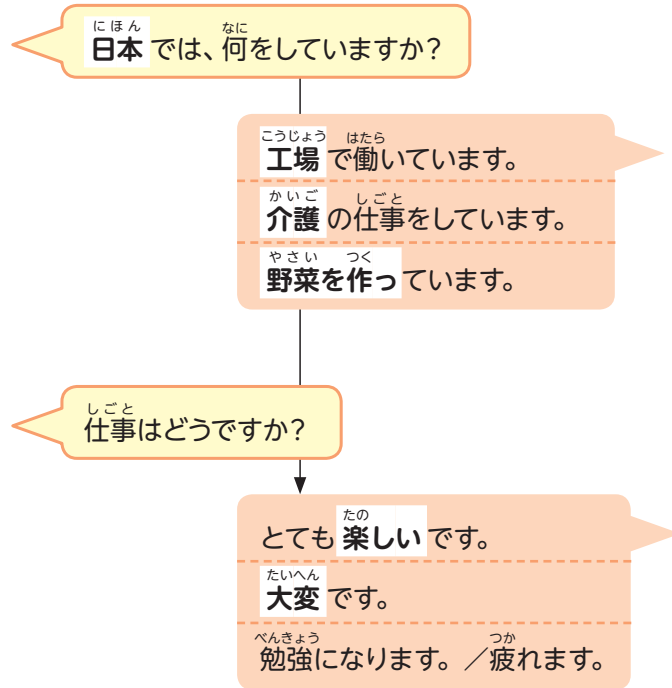
^{かんそう} 感想を言うとき、^い ^{かたち} ^{つか} どんな形を使っていましたか。 → ^{にゅうもん} 『入門』

မိမိ၏ခံစားချက်ကိုပြောဆိုသောအခါ မည်သည့်သဒ္ဒါပုံစံကို အသုံးပြုခဲ့ပါသလဲ။

(2) ^{かたち} ^{ちゅうもく} 形に注目して、^{かいわ} ^き 会話をもういちど聞きましょう。 01-18 ~ 01-23

သဒ္ဒါပုံစံကိုသတိပြုပြီး စကားပြောကို နောက်တစ်ကြိမ် နားထောင်ကြရအောင်။

3 ^{じぶん} ^{しごと} ^{はな}
自分の仕事について話しましょう。
 မိမိအလုပ်အကိုင်နှင့်ပတ်သက်ပြီးပြောကြရအောင်။

(1) ^{かいわ} ^き
 会話を聞きましょう。 🎧 01-25 🎧 01-26 🎧 01-27
 စကားပြောကိုနားထောင်ကြရအောင်။

(2) シャドーイングしましょう。 🎧 01-25 🎧 01-26 🎧 01-27
 နောက်ကထက်ကြပ်မကွာလိုက်ဆိုကြရအောင်။

(3) **1** と **2** のことばを ^{つか} ^{れんしゅう}
 使って、練習しましょう。
1 နှင့် **2** ၏ စကားလုံးများကိုသုံးပြီး လေ့ကျင့်ကြရအောင်။

(4) ^{じぶん} ^{はな} ^い ^{にほんご} ^{しら}
 自分のことを話しましょう。 言いたいことばが日本語でわからないときは、調べましょう。
 မိမိအကြောင်းကို ပြောကြရအောင်။ မိမိပြောလိုသောစကားလုံးကို ဂျပန်လိုမသိပါက ရှာကြည့်ကြရအောင်။

ちょうかい
聴解スクリプト

2. 日本に来てどのぐらいですか？

① 01-06

A：日本に来て、どのぐらいになりますか？

B：1年になります。

A：そうですか。日本の生活に、もう慣れましたか？

B：はい。

② 01-07

A：日本に来て、どのぐらいですか？

B：ちょうど半年です。

A：そうですか。日本に慣れましたか？

B：はい、なんとか。

③ 01-08

A：日本に来て、どのぐらいですか？

B：去年の9月に来ました。

A：そうですか。もう慣れましたか？

B：はい、おかげさまで。

④ 01-09

A：日本に来て、どのぐらいになりますか？

B：私は、先月、来ました。

A：そうですか。少し慣れましたか？

B：まだ、ちょっと……。

3. 日本では何をしていますか？

① 01-18

A：日本では、何をしていますか？

B：レストランで働いています。

A：仕事はどうですか？

B：とても忙しいです。

② 01-19

A：日本では、何をしていますか？

B：働いています。

A：そうですね。どんな仕事ですか？

B：野菜を作っています。

A：仕事はどうですか？

B：うーん、疲れます。でも、みんな親切です。

③ 01-20

A：日本では、何をしていますか？

B：働いています。

A：そうですね。どんな仕事ですか？

B：介護の仕事をしています。

A：仕事はどうですか？

B：毎日、大変です。でも、楽しいです。

④ 01-21

A：日本では、何をしていますか？

B：工場で働いています。

A：仕事はどうですか？

B：まあまあです。でも、勉強になります。

⑤ 01-22

A : 日本では、何をしていますか？

B : 主婦です。

A : そうですか。日本の生活はどうですか？

B : 楽しいです。

⑥ 01-23

A : 日本では、何をしていますか？

B : 学生です。専門学校に通っています。

A : 何を勉強していますか？

B : プログラミングを勉強しています。

A : そうですか。勉強はどうですか？

B : とてもおもしろいです。

かん じ の こ と ば
漢 字 の こ と ば

1 ^よ読んで、^{い み}意味を確認しましょう。
ဖတ်ပြီးအဓိပ္ပာယ်ရှာကြရအောင်။

^{がくせい} 学生	学生	學生	^{しごと} 仕事	仕事	仕事
^{がっこう} 学校	学校	學校	^{げんき} 元気(な)	元気	元氣
^{せいかつ} 生活	生活	生活	^{いそが} 忙しい	忙しい	忙しい
^{きょねん} 去年	去年	去年	^{はたら} 働く	働く	働く
^{せんしゅう} 先週	先週	先週	^{つく} 作る	作る	作る

2 _____ ^{かんじ}の漢字に^{ちゅうい}注意して^よ読みましょう。
ဖတ်ပြီးတားထားသည့် ခန်းကို ကရစိုက်ပြီး ဖတ်ကြရအောင်။

- ① お元気ですか？
- ② 去年、^{にほん}日本に^き来ました。
- ③ ^{にほん}日本の^な生活に、もう慣れましたか？
- ④ A：働いていますか？
B：いいえ、^{いま}学生です。今は、^{にほんご}日本語^{かよ}学校に通っています。
- ⑤ ^{やさい}野菜を作っています。
- ⑥ ^{かいご}介護の仕事をしています。
- ⑦ 先週は、とても忙しかったです。

3 ^{うえ}上の _____ のことばを、^{にゅうりょく}キーボードやスマートフォンで入力しましょう。
အထက်တွင် ဖတ်ပြီးတားထားသည့် စကားလုံးကို ကီးဘုတ် သို့မဟုတ် စမတ်ဖုန်းဖြင့် ရိုက်ကြည့်ရအောင်။

1

ယဉ်ကျေးသောအသုံးအနှုန်း၊ ပုံမှန်အသုံးအနှုန်း ていねいたい 丁寧体・ふつうたい 普通体

ひさ お久しぶりです。 げんき お元気ですか？
မတွေ့တာကြာပါပြီ။ နေကောင်းပါရဲ့လားခင်ဗျာ/ရှင်။

ひさ 久しぶり。 げんき 元気？
မတွေ့တာကြာပြီ။ နေကောင်းလား။

- ဂျပန်ဘာသာတွင် ယဉ်ကျေးသောအသုံးအနှုန်းနှင့် ပုံမှန်အသုံးအနှုန်း ဟူ၍ ပြောဟန် ၂ မျိုးရှိပြီး၊ တစ်ဖက်လူနှင့်ပတ်သက်ဆက်နွယ်မှု၊ ပြောဆိုသည့် အကြောင်းအရာအနေအထားပေါ်မူတည်ပြီး ခွဲခြားအသုံးပြုကြသည်။
- ယဉ်ကျေးသောအသုံးအနှုန်းသည် အဆုံးသတ်တွင် です နှင့် ます ကိုအသုံးပြုသည့် စကားပြောပုံစံဖြစ်၍ နားထောင်နေသူအား လေးစားမှုကို ဖော်ပြသည်။ တွေ့ခါစပုဂ္ဂိုလ်စသည့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှု သိပ်မရှိသေးသည့်သူများ၊ မိမိထက်ကြီးသူများနှင့် စကားပြောဆိုသည့်အခါ အသုံးပြုသည်။ ပုံမှန် အသုံးအနှုန်းသည် အဆုံးသတ်တွင် です နှင့် ます ကိုအသုံးပြုသည့်ပုံစံဖြစ်သည်။ သူငယ်ချင်းများ၊ မိသားစုများစသည့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူများ၊ မိမိထက်ငယ်သူများ စသည့်လေးစားရိုသေမှုကို ဖော်ပြရန်မလိုသူများနှင့် ပြောဆိုသည့်အခါတွင် အသုံးပြုသည်။
- ဤသင်ခန်းစာတွင် နာမ်နှင့် နာမဝိသေသနတို့ကို ဥပမာပြသွားမည်။ です ပါလျှင် ယဉ်ကျေးသောအသုံးအနှုန်း၊ ます မပါလျှင် ပုံမှန်အသုံးအနှုန်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာ ① သည် အကျွမ်းဝင်စေလိုသည့် အသိမိတ်ဆွေများနှင့် ပြောဆိုသည့်စကားပြောဖြစ်ပြီး အပြန်အလှန် ယဉ်ကျေးသော အသုံးအနှုန်းကို အသုံးပြုသည်။ ② သည် သက်တူရွယ်တူအချင်းချင်း၊ ရင်းနှီးသောမိတ်ဆွေအချင်းချင်း ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပြီး နှစ်ဦးစလုံး ပုံမှန်အသုံးအနှုန်းကို အသုံးပြုသည်။ ③ တွင် A သည် ပုံမှန်အသုံးအနှုန်းကို သုံးစွဲပြီး B သည် A အား ယဉ်ကျေးသောအသုံးအနှုန်းကိုသုံး၍ စကားပြောဆိုသည်။ A သည် B ၏ စီနီယာ၊ အထက်အရာရှိ စသည့် ဝါစဉ်ကြီးသူဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။
- ယဉ်ကျေးသောအသုံးအနှုန်းကို သုံးသင့်သည့် တစ်ဖက်လူအပေါ်တွင် ပုံမှန်အသုံးအနှုန်းကိုသုံးစွဲလျှင် အားနာမှုကင်းမဲ့ပြီး အရိုအသေတန်သည်ဟု အထင်ရောက်မည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း သူငယ်ချင်းအချင်းချင်းဖြစ်ပါလျက် ယဉ်ကျေးသောအသုံးအနှုန်းကို ဆက်လက်အသုံးပြုနေလျှင် ရင်းနှီးမှု မရှိဟု ထင်မြင်ခံရမည်ဖြစ်သည့်အတွက် သတိပြုရန်လိုပေသည်။ သို့သော်လည်း အခြေခံအဆင့် (၁) နှင့် အခြေခံအဆင့် (၂) တို့တွင်မူ ယဉ်ကျေးသောအသုံးအနှုန်းများကို အသုံးပြုနိုင်ခြင်းက ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သည်။ ပုံမှန်အသုံးအနှုန်းနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်ဖက်လူမှပြောဆိုသည့် အကြောင်းအရာများကို နားလည်သဘောပေါက်ရန်သာရည်ရွယ်ပြီး မိမိကသုံးနှုန်းပြောဆိုခြင်းမရှိလည်း ရပါသည်။

- 日本語には、丁寧体、普通体という2つのスピーチスタイルがあり、相手との関係や場面によって使い分けます。
- 丁寧体は、語尾に「です」「ます」を使うフォーマルな形で、聞き手への敬意を示します。初対面の人など、あまり親しくない相手、または目上の人と話すときに使われます。普通体は、語尾に「です」「ます」を使わない形です。友人や家族など親しい相手、または目下の人など敬意を伝える必要がない相手と話すときに使われます。
- この課では、名詞と形容詞の例を取り上げます。「です」が付くと丁寧体、「です」がないと普通体になります。例文①はそれほど親しくない知り合い同士の会話で、お互いに丁寧体で話しています。②は同年代の親しい友人同士のやりとりで、2人とも普通体で話しています。③はAが普通体を使っているのに対し、BはAに対して丁寧体を使って話しています。Aは、Bの先輩や上司など、目上の人だと考えられます。
- 丁寧体を使ったほうがいい相手に普通体を使うと、なれなれしくて失礼な印象を与えてしまいます。一方、友だち同士なのに丁寧体を使い続けていると、親しくないような印象を与えてしまうことがあるので、注意が必要です。しかし、『初級1』『初級2』の段階では、丁寧体が使えようになることが目標です。普通体については、相手が言っていることを理解することを目標とし、自分で話すときには使えなくてもかまいません。

[例] ▶ ① A: ひさ お久しぶりです。
ひさ 久しぶりです。
B: ひさ お久しぶりです。
ひさ 久しぶりです。

- ▶ ② A : 久しぶり。
          မတွေ့တာကြာပေါ့။
      B : ああ、久しぶり。
          မတွေ့တာကြာပေါ့။
- ▶ ③ A : 久しぶり。
          မတွေ့တာကြာပေါ့။
      B : お久しぶりです。
          မတွေ့တာကြာပါပြီ။

2 【အချိန်ကာလ / ကြာချိန် 期間】 になります

日本に来て 1 年になります。
ဂျပန်ရောက်တာ ၁ နှစ်ရှိပြီ။

- အချိန်ကာလကုန်ဆုံးမှုကို ဖော်ပြသည့်ပြောဆိုပုံဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် ယခုအထိဂျပန်နိုင်ငံတွင် နေထိုင်ခဲ့သည့်ကာလကို မေးမြန်းသည်ကို ပြန်လည်ဖြေကြားသည့်အခါ အသုံးပြုသည်။
- ~か月 (~လ)၊ ~年 (~နှစ်) တို့ကဲ့သို့ အချိန်ကာလကိုဖော်ပြသည့် စကားအသုံးအနှုန်းတို့နှင့်တွဲ၍အသုံးပြုသည်။
- အချိန်ကာလ၏စမှတ်ကိုဖော်ပြရန်အတွက် 日本に来て ကဲ့သို့သော ကြိယာ၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို ရှေ့တွင်ထားနိုင်သည်။
- 時間の経過を表す言い方です。ここでは、これまでの日本滞在期間を聞かれて答えるときに使っています。
- 「~か月」「~年」のように、期間を表す表現と一っしょに使います。
- 期間の開始時点を表すために「日本に来て」のように、動詞のテ形の表現を前に加えることができます。

- 【例】 ▶ A : 日本に来て、どのぐらいになりますか？
          ဂျပန်ရောက်တာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။
      B : ちょうど半年です。
          နှစ်ဝက်ရှိပါပြီ။
- ▶ 仕事を始めて 3 か月になります。
   အလုပ်စတင်တာ ၃ လရှိပြီ။

3 【အချိန်ကာလ 時点】 (に) 来ました

去年の 9 月に来ました。
ပြီးခဲ့တဲ့ စက်တင်ဘာလတုန်းက လာခဲ့တာပါ။

- ကိစ္စတစ်ခုပေါ်ပေါက်လာသည့်အချိန်ကိုဖော်ပြသည့်ပြောဆိုပုံဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် 来ました (လာခဲ့သည်) နှင့်တွဲ၍အသုံးပြုကာ ဘယ်တုန်းက ဂျပန်ကိုလာခဲ့သည်ကိုဖော်ပြသည်။
- အတိတ်ကိုဖော်ပြသည့်အသုံးအနှုန်းနှင့်တွဲ၍သုံးသည်။ သို့သော် 去年 (ယမန်နှစ် / ယခင်နှစ်)၊ 先月 (ပြီးခဲ့တဲ့လ / အရင်လ)၊ 先週 (ပြီးခဲ့တဲ့အပတ် / အရင်အပတ်) စသည်တို့တွင် ဝိဘတ် に မထည့်ပါ။
- できごとが起こった時点を表す言い方です。ここでは、「来ました」と一っしょに使って、いつ日本に来たかを述べています。
- 過去を表す表現と一っしょに使いますが、「去年」「先月」「先週」などには助詞「に」はつきません。

- [例] ▶ A : いつ、日本に来ましたか？
 တယ်တုန်းက ဂျပန်ကိုလာခဲ့တာလဲ။
- B : 先月、来ました。
 အရင်လ / ပြီးခဲ့တဲ့လ က လာခဲ့တာပါ။
- C : 私は、先週の日曜日に来ました。
 ဂျွန်တော်က အရင်အပတ် / ပြီးခဲ့တဲ့အပတ် တနင်္ဂနွေနေ့ကလာခဲ့တာပါ။

4

V- ています ①

日本では、何をしていますか？
 ဂျပန်မှာ ဘာလုပ်နေပါသလဲ။

- ကြိယာ၏ ဖပုံစံ+います သည် လက်ရှိအခြေအနေကိုဖော်ပြသည်။ ဤနေရာတွင် 働いています (အလုပ်လုပ်နေတယ်)၊ 仕事をしています (အလုပ်ကိုလုပ်နေတယ်)၊ 勉強しています (ပညာသင်နေတယ်) စသဖြင့် မိမိ၏အလုပ်အကိုင်ကို ရှင်းလင်းပြောကြားသည့်အခါတွင် အသုံးပြုသည်။
- ဖပုံစံဆိုသည်မှာ အဆုံးသတ်တွင် て သို့မဟုတ် で ဖြင့် အဆုံးသတ်သည့် ကြိယာ၏ သဏ္ဍာန်ပြောင်းပုံစံဖြစ်သည်။
- အပြောစကားလုံးများတွင်မူ ~ています ၏ ါ ကိုအသံမထွက်ပဲ ~てます ဟုပြောဆိုကြသည်များသည်။
- ~ています ၏ ပုံမှန်အသုံးအနှုန်းသည် ~ている ဖြစ်သည်။ ~ている တွင်လည်း ါ ကိုအသံမထွက်တော့ဘဲ ~てる ဟုပြောကြသည်များပါသည်။
- 「動詞のテ形+います」は、現在の状態を表します。ここでは、「働いています」「仕事をしています」「勉強しています」など、自分の職業を説明するときに使っています。
- テ形とは、語尾が「て」または「で」で終わる動詞の活用形です。
- 話し言葉では「~ています」の「い」を発音しないで、「~てます」と言うことが多いです。
- 「~ています」の普通体は「~ている」です。「~ている」の場合も「い」を発音しないで、「~てる」と言うことが多いです。

- [例] ▶ A : 日本では、何をしていますか？
 ဂျပန်မှာဘာလုပ်နေပါသလဲ။
- B : 働いています。介護の仕事をしています。
 အလုပ်လုပ်နေပါတယ်။ သက်ကြီးရွယ်အိုပြုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းလုပ်နေပါတယ်။
- C : 私は専門学校に通っています。プログラミングを勉強しています。
 ဂျွန်တော်က အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရေးကောလိပ် တက်နေပါတယ်။ ပရိုဂရမ်ရေးသားခြင်းကို သင်ယူနေပါတယ်။

◆ **ကြိယာ၏ တေ ပုံစံ တေ ဖြစ်**

တေ ပုံစံ၏ သဏ္ဍာန်ပြောင်းလဲပုံစည်းမျဉ်းများကို သိရန်အတွက် ကြိယာအုပ်စုများခွဲခြားခြင်းမှစ၍ရှင်းလင်းပါမည်။
 တေ ဖြစ်၏ ဖြစ်စနစ်ကို သိရန်အတွက်၊ သိရန်အတွက် ကြိယာအုပ်စုများခွဲခြားခြင်းမှစ၍ရှင်းလင်းပါမည်။
 တေ ဖြစ်၏ ဖြစ်စနစ်ကို သိရန်အတွက်၊ သိရန်အတွက် ကြိယာအုပ်စုများခွဲခြားခြင်းမှစ၍ရှင်းလင်းပါမည်။

1. ကြိယာအုပ်စုများ နှစ် ဖြစ်စနစ်၏ ဖြစ်စနစ်

ကြိယာများကို ၎င်းတို့၏သဏ္ဍာန်ပြောင်းလဲပုံစံပေါ်မူတည်၍ ၃ အုပ်စုခွဲခြားသည်။

ဖြစ်စနစ်၏ ဖြစ်စနစ်ပေါ်မူတည်၍ ၃ အုပ်စုခွဲခြားသည်။

	သဏ္ဍာန်ပြောင်းလဲပုံစည်းမျဉ်း ဖြစ်စနစ်	ပုံစံ [ဥပမာ]	အဘိဓာန်ပုံစံ ဖြစ်စနစ်	→ မာစ ပုံစံ မာစ ဖြစ်
1 ဖြစ်စနစ် ပင်မကြိယာ*အဆုံးသတ် သည်ဖြစ်စနစ်ပေါ်မူတည်။ ဖြစ်စနစ်*ကိစ္စနည်းနည်း ဖြစ်စနစ်	အဘိဓာန်ပုံစံ၏အဆုံးသတ် u ၏ အပိုင်းသည် ပုံသဏ္ဍာန်ပြောင်းသည်။ ဖြစ်စနစ်၏ နှစ်နည်းနည်း ဖြစ်စနစ်	はたら 働く (hatarak + u) つく 作る (tsukur + u)	→ はたら 働きます (hatarak + i + ます) つく 作ります (tsukur + i + ます)	
2 ဖြစ်စနစ် ပင်မကြိယာ*အဆုံးသတ် သည် သရဖိုင်နည်းနည်း ဖြစ်စနစ်*ကိစ္စနည်းနည်း ဖြစ်စနစ်	အဘိဓာန်ပုံစံ၏အဆုံးသတ် ru အပိုင်း သာ ပုံသဏ္ဍာန်ပြောင်းသည်။ ဖြစ်စနစ်၏ နှစ်နည်းနည်း ဖြစ်စနစ်	み 見る (mi + ru) た 食べる (tabe + ru)	→ み 見ます (mi + ます) た 食べます (tabe + ます)	
3 ဖြစ်စနစ် (する, くる)	စည်းမျဉ်းများကို မလိုက်နာသည့် သဒ္ဒါပုံသဏ္ဍာန်ပြောင်းပုံစံဖြစ်သည်။ ဖြစ်စနစ် ဖြစ်စနစ်	する ～する (べんきょう 勉強する) くる	→ します → ～します (べんきょう 勉強します) → 来ます	

*ပင်မကြိယာ ဆိုသည်မှာ သဒ္ဒါပုံသဏ္ဍာန်ပြောင်းလဲမှုမရှိသည့် ပင်မအစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။ နှစ်နည်းနည်းとは、活用しない部分のことです。

2. တေ ပုံစံ ပြောင်းလဲပုံ ဖြစ်စနစ်၏ ဖြစ်စနစ်

	အဘိဓာန်ပုံစံ ဖြစ်စနစ်	တေ ပုံစံ ဖြစ်စနစ်	ပုံစံ [ဥပမာ]
1 ဖြစ်စနစ် *	-う	-って	かよ 通う → かよ 通って
	-つ		ま 待つ → ま 待って
	-る		つく 作る → つく 作って
	-ぶ	あそ 遊ぶ → あそ 遊んで	
	-む	-んで	の 飲む → の 飲んで
	-ぬ		し 死ぬ → し 死んで
	-く	-いて	はたら 働く → はたら 働いて
	-ぐ		およ 泳ぐ → およ 泳いで
	-す	-して	はな 話す → はな 話して
2 ဖြစ်စနစ်	-る	-て	み 見る → み 見 た 食べる → た 食べて
3 ဖြစ်စနစ်	する くる	စည်းမျဉ်းများကို မလိုက်နာသည့် သဒ္ဒါပုံသဏ္ဍာန်ပြောင်းပုံစံ ဖြစ်စနစ်	する → して くる → 来て

* အုပ်စု ၁ ကြိယာများကို ၎င်းတို့၏ အဘိဓာန်ပုံစံအဆုံးသတ်ပေါ် မူတည်၍ အထက်ပါအတိုင်း ပြောင်းလဲပုံ ၄ ခုဖြင့် ခွဲခြားထားသည်။

1 ဖြစ်စနစ်၏ နှစ်နည်းနည်းသည်၊ နှစ်နည်းနည်း၏ နှစ်နည်းနည်းပေါ်မူတည်၍ ၄ ခုဖြင့် ခွဲခြားထားသည်။

● 「^{めうえ}目上」と「^{めした}目下」 “^{おんご}上司”と“^{おんご}部下”

ဂျပန်ဘာသာစကားတွင် ယဉ်ကျေးသောအသုံးအနှုန်းနှင့် ပုံမှန်အသုံးအနှုန်း ဟူသည့် အသုံးအနှုန်းခွဲခြားမှုရှိပြီး အထက်လူကြီးနှင့် လက်အောက်ငယ်သား၊ ရင်းနှီးသူအချင်းချင်းနှင့် မသိသူအချင်းချင်း စသဖြင့် ပြောသူနှင့်နားထောင်သူတို့၏ လူမှုဆက်နွယ်ပတ်သက်မှုအရ ခွဲခြားအသုံးပြုသည်။

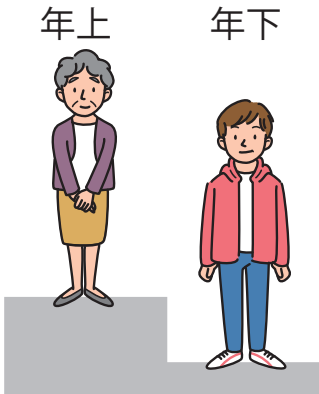
ဤတွင်မည်သူသည် “^{おんご}上司”၊ မည်သူသည် “^{おんご}部下” အဖြစ် အဆင့်မည်သို့ခွဲခြားသနည်း။ ၎င်းတွင်အောက်ပါကဲ့သို့သောအချက်များရှိပါသည်။

日本語には丁寧体と普通体というスタイルの区別があり、目上か目下か、親しい人同士か知らない人同士かなど、話し手と聞き手の人間関係によって使い分けられます。

では、どんな人が「目上」で、どんな人が「目下」として位置づけられるのでしょうか。これには、次のような要因があります。

▶ ^{ねんれい}年齢 အသက်အရွယ်

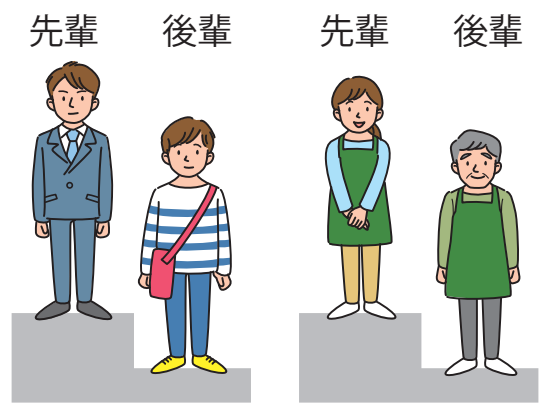
ယေဘုယျအားဖြင့် အသက်အရွယ်မတူညီသူအချင်းချင်း စကားပြောသည့်အခါ အသက်ကြီးသူက “^{おんご}上司”၊ အသက်ငယ်သူက “^{おんご}部下” ဆိုသည့်အနေအထားဖြစ်သည်။ အသက်အရွယ်မတူညီမှုက အသုံးအနှုန်းခွဲခြားအသုံးပြုမှုတွင် လွန်စွာအရေးပါသည့်အချက်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အသက်အရွယ်မေးမြန်းသည်များ မကြာမကြာရှိတတ်၍ နိုင်ငံခြားမှလာသူများအတွက် (ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလွတ်လပ်ခွင့်ကိုထိပါးသည်) ဟုခစားရသည်များလည်း မနည်းလှပေ။ အသက်အရွယ်အရ အထက်၊ အောက်ခွဲခြားမှုသည် အလုပ်ခွင်မှလွတ်မြောက်သည့်အခါ သက်တူရွယ်တူအချင်းချင်းကြားတွင်မူ ထိုမျှလောက် တင်းကျပ်လှသည်မဟုတ်တော့ပါ။ တစ်ဖန် အချင်းချင်းရင်းနှီးလျှင်ရင်းနှီးသလောက် အသက်အရွယ်ပေါ်မူတည်၍ အထက်အောက်ခွဲခြားမှုသည်လည်း မရှိတော့ပေ။

一般的に、年齢が違う人同士が話すとき、年齢が上の人が「目上」、年齢が下の人が「目下」の立場になります。年齢の違いは、スタイルを使い分ける上でかなり大切な要素です。そのため、日本では年齢を聞かれる機会がときどきあり、外国から来た人にとっては「プライバシーの侵害」と感じることも少なくないようです。年齢による目上-目下の区別は、社会人になれば、同年代の間柄であればそれほど厳密でなくなります。また、お互いの関係が親しくなればなるほど、年齢による目上-目下の区別はなくなってきます。

▶ ^{せんぱい}先輩-^{こうはい}後輩 ဝါစဉ်ကြီးသူ၊ ငယ်သူ

အချို့သော အဖွဲ့အစည်းများတွင် အရင်ရှိနှင့်သူသည် ဝါစဉ်ကြီးသူ၊ မကြာသေးခင်က ရောက်ရှိလာသူသည် ဝါစဉ်ငယ်သူဖြစ်သည်။ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူဖြစ်လျှင် အများအားဖြင့် ဝါစဉ်ကြီးသူဆိုသည်မှာ မိမိထက်အသက်ကြီးသူကိုဆိုလိုသည်။ ကုမ္ပဏီစသဖြင့် လူမှုဝန်းကျင်မှအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ ဝါစဉ်ငယ်သူသည် အသက်ကြီးသူဖြစ်ပြီး၊ ဝါစဉ်ကြီးသူသည် အသက်အရွယ်ငယ်သူဖြစ်သည့်အခါများလည်းရှိသည်။ အသက်ကွာခြားမှုမည်မျှရှိသည့်အပေါ်မူတည်သည့်အခါလည်းရှိသော်လည်း ယေဘုယျအားဖြင့် အသက်ကြီးငယ်ဆိုသည်ထက် ဝါစဉ်ကြီးငယ် ပတ်သက်မှုကို ပိုမိုဦးစားပေးကြသည်။

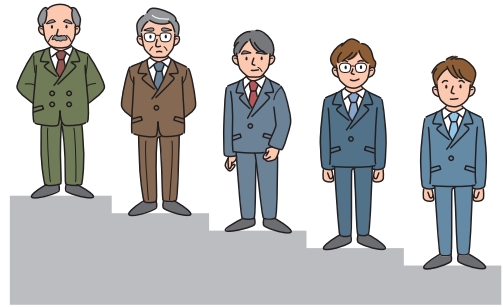

ある組織に、より古くからいる人が「先輩」、より新しく入ってきた人が「後輩」です。学生であれば、たいてい先輩=年齢が上ということになりますが、会社など社会人の組織などでは、後輩のほうが年上で先輩のほうが年下という場合もあります。どのぐらゐの年齢差があるかなどもよりますが、一般的には年齢の上下よりも先輩後輩の関係のほうが優先されます。

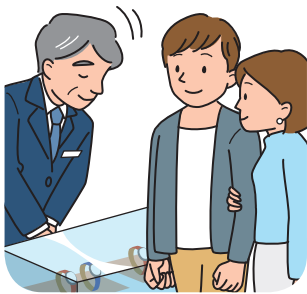
▶ 地位の上下 ရာထူးအဆင့်ဝါစဉ်

အထက်လူကြီးနှင့်အောက်လက်ငယ်သား၊ ဆရာနှင့်ကျောင်းသားစသည့် တိကျသည့် ရာထူးအဆင့်ဝါစဉ်ရှိသည့်အခါ အထက်အောက်ခွဲခြားမှုအပေါ်တွင် သက်ရောက်မှုရှိသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကုမ္ပဏီအတွင်းတွင် ကုမ္ပဏီအကြီးအကဲ > ဌာနမှူး > ဌာနခွဲမှူး > ဌာနစုမှူး > သာမန်ဝန်ထမ်း စသည့် ရာထူးအဆင့်လိုက်ဖြစ်သည့်အခါ ရာထူးအဆင့်မြင့်လျှင်မြင့်သလို အထက်တွင်ဝါစဉ်အလိုက်စီစဉ်သတ်မှတ်ရသည်။

上司と部下、先生と学生など、明確に地位の上下がある場合には、それが目上と目下の区別に反映されます。例えば、会社の中で、社長>部長>課長>主任>一般社員など、役職が段階的になっている場合には、役職の地位が高い人ほど目上に位置づけられます。

▶ 客と店員 ဧည့်သည်နှင့်ဝန်ထမ်း

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဆိုင်များ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် အသက်အရွယ်ပေါ်မူတည်ဘဲ ဧည့်သည်ကို ဆိုင်ဝန်ထမ်းမှရိုသေမှုအမြင့်ဆုံးထား၍ ဧည့်ဝတ်ပြုရသည်မှာ ထုံးစံဖြစ်သည်။ ဆိုင်ဝန်ထမ်းသည် ဧည့်သည်အပေါ်တွင် ယဉ်ကျေးစွာ ပြောဆိုရသည်သာမက ယဉ်ကျေးသောအသုံးအနှုန်းများကိုသုံးရသည်က သဘာဝပင်ဖြစ်သည်။

日本では、店やビジネスの場などでは、年齢は関係なく、客は店員から最も「目上」として扱われるのが一般的です。店員は客に対して、丁寧体で話すだけでなく、敬語を使うのが普通です。

● 「お元気ですか？」のあいさつ Ogenki desu ka? (နေကောင်းပါရဲ့လား) နှုတ်ဆက်စကား

ကမ္ဘာပေါ်ရှိနှုတ်ဆက်စကားများတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား၏ How are you? ကဲ့သို့ တစ်ဖက်လူ၏ အခြေအနေကို မေးမြန်းသည့် နှုတ်ဆက်စကားများ ရှိသော်လည်း၊ ဂျပန်ဘာသာစကား၏ お元気ですか? သည် မတွေ့ရတာကြာပြီဖြစ်သူအား လတ်တလောအခြေအနေကိုမေးမြန်းသည့် နှုတ်ဆက်စကား ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် လုပ်ငန်းခွင်မှလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များစသည့် နေ့စဉ်တွေ့နေကျသူများအား အသုံးမပြုပါ။

世界のあいさつには、英語の“How are you?”のように、相手の調子をたずねるあいさつがありますが、日本語の「お元気ですか？」は、しばらく会っていない人に最近の様子を聞くあいさつです。そのため、職場の同僚など、毎日会う人に対しては使いません。